Revista del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears
SETEMBRE 38

VETERINÀRIA

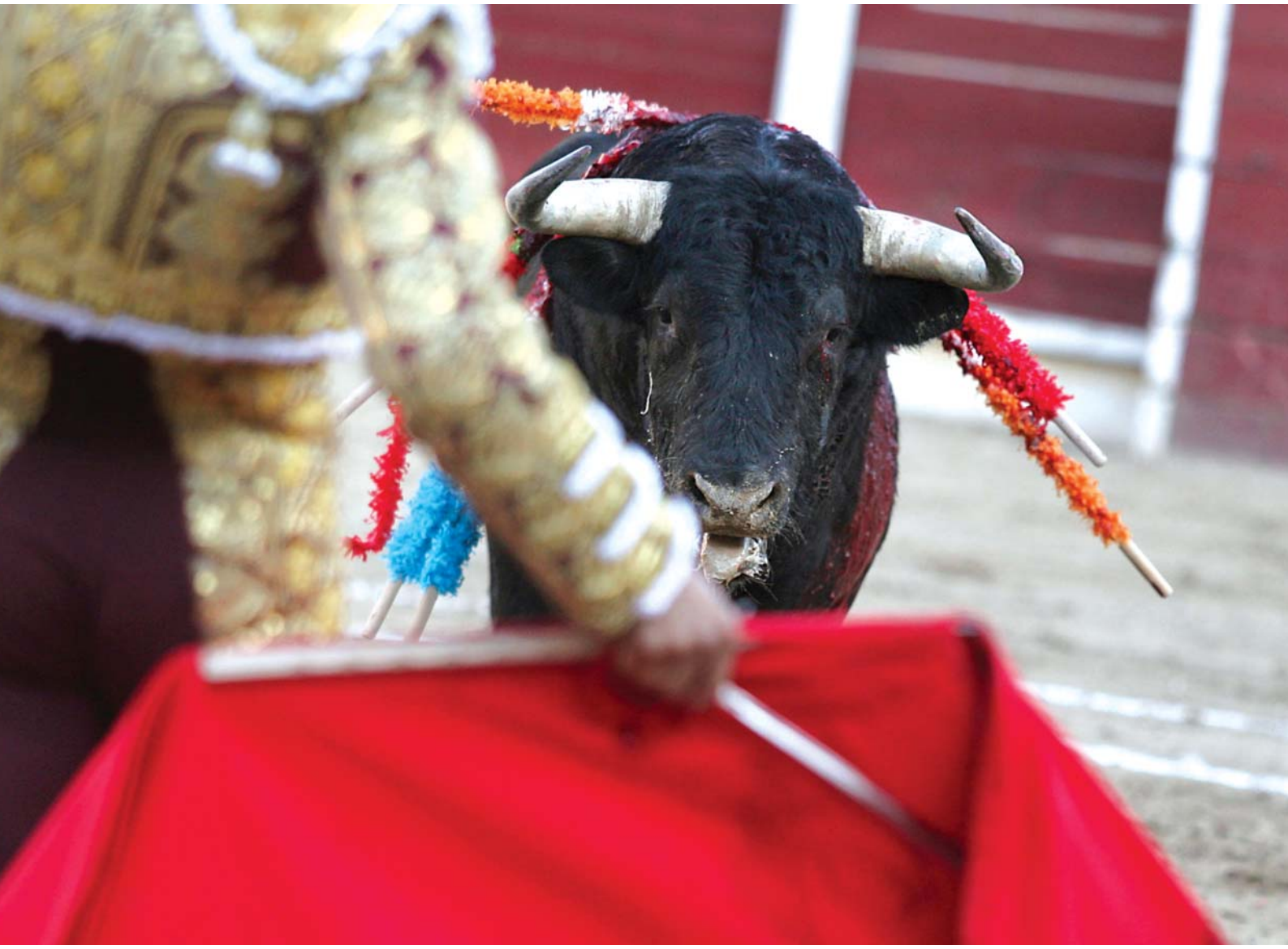

Els veterinaris de toros: Una altra vessant de la professió

COVIB i Govern firmen un conveni marc de col·laboració

Menorca eligeix els seus representants al Col·legi

Els controls de qualitat en la llet crua

AVEPA # jubilats # VSF # cas clínic # assessoria # els nostres centres # perfil # actualitat # col·legi

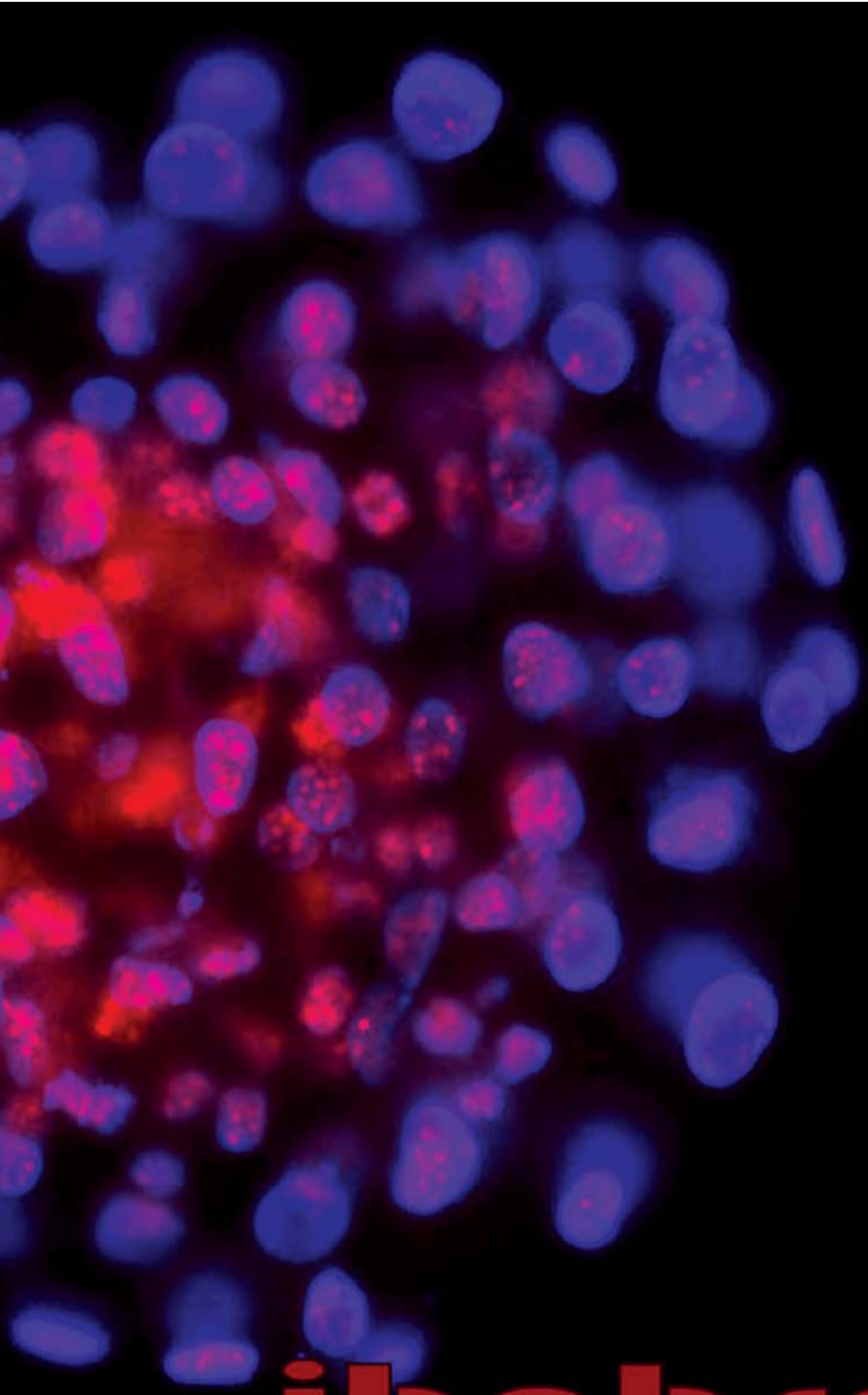

MALLORCA

Esperanto, 8
07198 SON FERRIOL
971 42 61 72

Vazquez de Mella, 7
07630 CAMPOS
971 65 62 62

Pl. des fossar, s/n
07510 SINEU
971 52 10 80

MENORCA

Bijuters, 36 parcel.la 11
07760 CIUTADELLA
971 38 47 45

EIVISSA

Av. d'Espanya, 49- 3º
07800 EIVISSA
971 19 55 68

ibabsa

www.ibabsa.net

INSTITUT DE BIOLOGIA ANIMAL DE BALEARS

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Agricultura i Pesca

editorial

sumari

AVEPA:

Cursos • Coneguem els nostres socis 4

Seguretat alimentària:

Dictamen de l'EFSA sobre la clonació animal 5

Veterinaris Sense Fronteres 6

Portada: Veterinaris de places de toros 7

Col·legi • Cas clínic: Presentació 10

Perfil col·legial: Sebastià Cruellas 11

Actualitat: Eleccions Menorca • Curs Eivissa 12

Actualitat:

Conveni de zoonosi • Conveni AVESA 13

Actualitat:

Residus Menorca • Plataforma pel finançament 14

Ibabsa: Controls de qualitat en la llet crua 16

Els nostres centres veterinaris: Oftalvet 18

Actualitat: Jornada de COPEMA 19

Col·lectiu de Veterinaris Jubilats 20

Pintura al COVIB · Assessoria Jurídica 21

Cas clínic: Resolució 22

Contra les malalties transmissibles a l'home

Les malalties transmissibles dels animals a les persones generen sempre un important impacte mediàtic i social, quan es manifesten a qualsevol indret del nostre planeta. Si a més van associades a letalitat, el problema assoleix dimensions considerables: les encefalopaties espongiformes i la grip aviària són els exemples més recents i coneguts.

La tendència observada arreu del món en la actualitat és l'augment significatiu d'aquests problemes, increment derivat dels grans canvis socials, econòmics, poblacionals, climàtics i comercials que s'estan produint al món i que no ens són aliens. De fet, estudis recents demostren que el 75% de les malalties transmissibles emergents o re-emergents que apareixen arreu del món, són zoonosis.

Aquest escenari previsible proporciona als veterinaris una oportunitat única, pel fet de ser els professionals sanitaris que tenim assignada de manera específica la tasca de prevenir i lluitar contra les malalties animals, particularment les zoonosi, i evitar els riscos que en l'home poden produir la vida animal i les seves malalties (Llei d'Ordenació de les Professions Sanitàries).

La signatura del conveni marc de col•laboració entre el COVIB i la Conselleria de Salut i Consum i de l'annex sobre zoonosi permet al col•lectiu veterinari de les illes adquirir un protagonisme fonamental en l'estudi i abordatge d'aquestes malalties, que al mateix temps ens permetrà interaccionar amb la resta de professions sanitàries per tal de prevenir i promoure la salut pública de la nostra comunitat.

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Francesc Solà. **Direcció periodística:** Dirkom. **Consell editorial:** Jesús Martínez, Tolo Palou, Lluís Riera, Mireia Mayol, Jorge Cañellas i José Manuel Alanzor. **Fotografia:** Jaime Reina. **Publicitat:** COVIB (Cecilio Metelo, 14 2ºD - Tel: 971 71 30 49). **Impressió:** Gràfiques Planisi. **Dipòsit legal:** LE-920-1998

El Comité de Redacció recorda als col·laboradors de la revista que poden utilitzar tant el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles.
Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets.
Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

Intens 'inici de curs' per a la vocalia de l'Associació, amb un bon grapat d'activitats

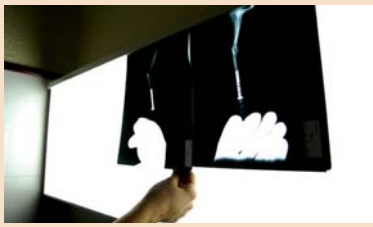

S'acaba l'estiu i comença el curs escolar; de la mateixa manera, també comencem de nou amb les activitats d'AVEPA a la vocalia. Cada any intentem que dos ponents de les illes ens facin una xerrada i, malgrat que no sempre ho aconseguim, el proper 20 de Setembre en Tomàs Camps, de la Clínica Veterinària Balmes, i n'Adolfo Herrando, de l'Hospital Veterinari Calandrí, ens faran una xerrada sobre problemes bàsics d'etologia i comportament. Vos animem a tots a assistir-hi, ja que segur que n'aprendrem moltes coses. Per altra banda, el mes de Novembre, concretament el cap de setmana del 29 i 30, tendrem la formació continuada d'actualització en medicina interna, amb Maria Suárez, Jordi Giné i Ignacio Menes.

Activitats 2009

De cara a l'any que ve, tenim programats un taller de monitorització anestèsica, una xerrada de fisioteràpia i rehabilitació, i casos clínics de traumatologia. També un seminari d'hospitalització per auxiliars, i alguna cosa més que hem d'acabar de concretar. Ja vos anirem informant de les dades de totes aquestes activitats.

Per finalitzar, tan sols fer-vos saber que el GEVO (Grup d'Especialistes Veterinaris en Traumatologia i Ortopedia) d'aquest any es farà a Menorca. El nostre company Tolo Cardona i el comitè organitzador del GEVO estan treballant de valent perquè tots els assistents puguin gaudir de les excel·lències de l'illa.

CONEGUEM ELS NOSTRES SOCIS

Fa anys que ens veiem a cada curs i moltes vegades no sabem ni el nom d'aquella persona que se'ns seu sempre al davant. AVEPA Balears us proposa un breu qüestionari que ens ajudarà a conèixer-nos una mica més a tots plegats.

Nom: Rosa Fàbregas Ferrer.

Edat: 47.

Estat civil: Casada.

Fills: Dos.

Aficions: Pilates.

Quin és el teu menjar preferit? Vegetarià. **I el que més avorreixes?** La carn.

Quin llibre tornaries a rellegir? 'LaBruixola interior', d'Àlex Rovira.

A quin lloc del món t'agradaria perdre't uns dies? a l'Àfrica. **Amb qui hi aniries?** Amb el meu home.

D'aquells ideals juvenils, què en queda? Encara en queden molt i espero que durin.

Quin animal t'agradaria ser? Un llop.

De no ser veterinari, a què t'hauries dedicat? Veterinària.

Nom: Laura Gomila Marquès.

Edat: 27.

Estat civil: Fadrina.

Fills: No.

Aficions: Viatjar.

Quin és el teu menjar preferit? La paella. **I el que més avorreixes?** Les verdures bollides.

Quin llibre tornaries a rellegir? 'Los Pilares de la Tierra', de'n Ken Follett.

A quin lloc del món t'agradaria perdre't uns dies? Sud-Amèrica. **Amb qui hi aniries?** Amb la meva parella.

D'aquells ideals juvenils, què en queda? Encara en queden molts.

Quin animal t'agradaria ser? Un ca.

De no ser veterinari, a què t'hauries dedicat? Hauria estudiat biologia o química.

Dictamen final de la EFSA sobre la clonación animal y su impacto sobre la seguridad alimentaria, la salud animal y el medio ambiente

El documento, hecho público el pasado 24 de julio, considera los aspectos de salud animal relativos a las hembras receptoras, a los clones y su progenie

Aunque la clonación por transferencia nuclear (SCNT) se ha aplicado a diversas especies animales, con los conocimientos actuales y los datos disponibles sólo ha sido posible realizar una evaluación del riesgo en clones de bovino, de porcino, y de sus progenies

La clonación es una forma de reproducción asistida. La técnica que se suele emplear es conocida como transferencia nuclear (SCNT), mediante la cual se produce una copia genética de un animal sustituyendo el núcleo de un óvulo no fecundado por el núcleo de una célula del cuerpo del animal para formar un embrión. El embrión se transfiere a una hembra para que se desarrolle en el útero hasta su nacimiento.

La Comisión Europea, en previsión de que en un futuro los productos alimentarios originarios de animales clonados pudieran convertirse en una realidad, requirió de la Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria (EFSA) la elaboración de un dictamen científico en el que se expresaran las posibles implicaciones sobre la seguridad alimentaria, la salud y el bienestar animal, y el medio ambiente. En vista de la naturaleza multidisciplinar de este tema la tarea fue asignada al Comité Científico de la EFSA. El 24 de julio de 2008 el dictamen se ha hecho público. Aquí reproducimos un breve extracto:

Aunque la clonación por transferencia nuclear (SCNT) se ha aplicado a diversas especies animales, con los conocimientos actuales y los datos disponibles sólo ha sido posible realizar una evaluación del riesgo en clones de bovino, de porcino, y de sus progenies.

Las incertidumbres en la evaluación del riesgo se producen por el número limitado de estudios disponibles, la dimensión reducida de las muestras investigadas y la ausencia de un modelo unitario que permita tratar todos los conceptos pertinentes en este dictamen.

El dictamen considera los aspectos de salud animal relativos a las hembras receptoras, a los clones y su progenie. Con respecto a las hembras receptoras, se ha observado un aumento en la ineficacia de la gestación en ganado y porcino, y se ha detectado un incremento en las frecuencias de hidropesía y distocia especialmente en ganado. Esto, junto con el aumento de las dimensiones del progenie (síndrome del descendiente mayor) hace más frecuentes las cesáreas en ganado que tiene un clon que en las gestaciones convencionales. Dichos efectos también se han observado en receptoras con gestaciones provocadas con tecnologías de reproducción asistida que no implican la SCNT, pero con frecuencias mucho más bajas.

Se han observado efectos adversos en una proporción significativa de los clones, principalmente dentro del periodo juvenil para bovinos y en el periodo perinatal en el porcino, a menudo graves y con un desenlace mortal. La mayoría de los clones que sobreviven al periodo perinatal son normales y sanos, como se ha demostrado mediante determinaciones fisiológicas y exámenes visuales y clínicos. No se han observado efectos adversos en la progenie sexualmente reproducida de bovinos o de cerdos clonados. Aun así, no se han llegado a estudiar todavía los clones y su progenie a lo largo de toda su vida natural.

Por lo que respecta a la evaluación de la seguridad de la leche bovina y de la carne de ganado y de cerdos obtenida de clones o de su progenie, se han considerado los siguientes aspectos: datos de composición nutricional, probabilidad de la presencia de nuevos componentes, y datos disponibles de toxicidad y alergenicidad. Con los conocimientos actuales, y considerando el hecho de que la secuencia de la estructura primaria del ADN esté inalterada en los clones, no hay ninguna indicación de que existan diferencias en cuanto a la seguridad alimentaria entre los alimentos originados de clones sanos de ganado y de cerdos y su progenie, en comparación con los animales sanos criados convencionalmente.

Actualmente no hay ninguna indicación que los clones o su progenie presenten riesgos ambientales nuevos o adicionales si los comparamos con los animales criados convencionalmente.

El dictamen completo de la EFSA puede consultarse en: www.efsa.europa.eu

VSF inicia la seva activitat a Eivissa

El divendres dia 6 de juny va tenir lloc a la ciutat d'Eivissa la presentació de Veterinaris Sense Fronteres. Aquest gran esdeveniment comptà amb la presència de la vocal de la Junta Directiva, Sònia Resina Navarro, i del Delegat de l'ONG a les Illes Balears, Xavier Farrés Wünsch. Sònia, que és membre de l'ONG des de fa més de 10 anys, va oferir una clara conferència d'introducció a l'organització a la seu del Club Diario de Ibiza.

La jornada, però, va començar amb una entrevista a la cadena SER, on els oients eivissencs van poder conèixer la història de l'ONG, els seus objectius i principis, així com els principals països amb els quals aquesta coopera. Posteriorment, ja al Club Diario de Ibiza, els gairebé trenta assistents, entre altres, veterinaris, mestres i membres del Fons Pitiús de Cooperació, van poder viure a través de les imatges i les explicacions de la ponent, l'evolució de l'ONG des dels seus inicis fins a l'actualitat.

Sònia va començar parlant de la fundació de l'ONG, fa ja més de vint anys, i de les dues línies d'actuació de VSF, els projectes de desenvolupament i els d'educació i sensibilització, remarcant també la transcendència de la comunicació i difusió. Va dedicar especial èmfasi al concepte de Sobirania Alimentària, creat per Plataforma Campesina al 2002, com un dels principis primordials de l'ONG.

A l'anterior principi va sumar l'aposta de VSF per la defensa dels models agroecològics versus els models industrials, essent els primers més justos i respectuosos amb el medi ambient, i afavorint sempre el desenvolupament local i l'autosuficiència. A més, va recalcar el treball que efectua VSF des de la perspectiva de gènere i l'ús de la incidència política com a eina per conscienciar la societat i els partits polítics, així com per impulsar polítiques justes i solidàries. Per exemplificar els efectes massius que pot arribar a tenir aquesta eina es va projectar al final de la conferència el vídeo de "La Paella Globalitzada", que no va deixar indiferent ningú.

Per finalitzar, s'explicà breument el projecte de desenvolupament que finança el Govern Balear a la República Dominicana, amb una aportació de 273.000 euros, i el projecte d'activitats d'educació i sensibilització que la Delegació de Balears ha presentat per al 2008. En aquest últim s'inclou el desenvolupament d'uns contarondalles per als infants de l'Illa d'Eivissa, l'objectiu dels quals és transmetre els valors de la justícia i la solidaritat així com introduir els més menuts als conceptes de llavors transgèniques, dret als recursos i sobirania alimentària, essent aquest el començament de l'activitat de l'ONG a l'Illa.

Yolanda Méndez
Voluntària de VSF a Eivissa

'Energia, territori i sostenibilitat: Les mirades del Nord i del Sud'

Durant la setmana del 21 al 25 de juliol, va tenir lloc a la UIB, el Curs d'Estiu "Energia, Territori i Sostenibilitat: les mirades del Nord i del Sud" organitzat per Veterinaris sense Fronteres, GOB, Grup d'Investigació i sostenibilitat del Territori de la UIB i Enginyeria Sense Fronteres, amb la col•laboració de la UIB, Fons Mallorquí de Solidaritat i el Govern de les Illes Balears a través de la conselleria d'Agricultura.

El curs pretenia aportar una perspectiva global en la comprensió de les causes de la crisi energètica actual, entenent la interrelació existent entre energia, ús del territori i models agroalimentaris, tots tres factors modelats d'una manera determinant pel sistema econòmic globalitzat; ajudar a entendre com el model de desenvolupament del Nord impacta d'una manera clara en els sistemes ecològics i socioeconòmics del Sud, comprometent d'una manera clara les possibilitats de desenvolupament d'aquells països i plantejar alternatives vàlides entre elles el paradigma de la Sobirania alimentària, en la resolució de la crisi energètica, el canvi climàtic i en definitiva per a l'establiment d'un desenvolupament humà universal i sostenible.

El curs comptà amb un total de cinquanta participants, de diferents estudis, així com mestres i fins i tot participacions puntuals a algunes de les ponències que es varen dur a terme. La setmana de formació s'estructurà en diferents mòduls per tal d'anar oferint una ullada i un recorregut a les causes i efectes de la problemàtica energètica assegurant la comprensió dels assistents i comptant amb la presència d'un seguit de professionals experts i estudiosos en la matèria que donaren un punt qualitatiu excel·lent en el decurs de les jornades.

Fotos cedides per VSF.

Veterinaris de plaça de toros: els grans desconeguts

Són professionals especialitzats en espectacles taurins que, regint-se per la Llei Taurina del 92, assessoren l'autoritat de la plaça de toros en matèria sanitària, morfològica i de seguretat, abans, durant i després de les corrides

Es tracta d'una figura que, malgrat passar un tant desapercebuda per al gran públic, desenvolupa un paper molt important en el món de la tauromàquia i que és bàsica per a la correcta celebració de la festa dels toros

La festa dels toros no gaudeix en l'actualitat a les Illes de la 'sagrada' consideració que té en altres indrets de l'Estat. Es tracta, possiblement, d'una activitat addicional que s'afegeix al calendari festiu de determinades poblacions i que, al marge de les particularitats i tradicions concretes de cada lloc, serveix per donar un valor afegit a les festes populars. Actualment, les places de toros existents a Balears són les d'Inca, Muro, Eivissa, Ciutadella, Alcúdia, Felanitx i Palma, sent aquesta darrera la de més alta categoria (de segona) i, també, la més utilitzada, amb diversos cartells durant l'època estiuenca. La resta de places, tret d'alguna excepció, romanen abandonades 364 dies a l'any i s'engalanen únicament per a les festes. Sigui com sigui, els toros sí que han viscut èpoques més esplendoroses a les Illes, i d'elles es deriva una notable afició que avui en dia roman en determinades zones. Dins la festa dels toros, més enllà de la popularitat i interès mediàtic del torero, els

moviments de capota, l'estoc, el picador o les banderilles, existeix tot un seguit d'activitats o rituals que, a l'ampar de la tradició i la llei, esdevenen en els trets fonamentals sobre els que se sustenta l'activitat taurina. Per damunt de tots sorgeix l'animal: el toro. L'eix de la festa. I darrere, el veterinari, l'eina que determina el seu estat. No se posa davant el toro, ni talla orelles, ni surt per la porta gran, ni –tan sols- ocupa unes línies a la premsa, però la seva feina fa possible que la Festa es celebri amb les màximes garanties.

Què fa el veterinari de la plaça de toros? Quines són les seves funcions? Quan comencen? Fins on arriben? Existeixen un bon grapat de qüestions que molts de nosaltres desconeixem sobre la seva activitat i que a continuació se detallen.

Per començar, el veterinari de toros és un professional especialitzat en espectacles taurins que té la funció d'assessorar l'autoritat de la plaça de toros abans i durant una corrida, tant pel que respecta a qüestions tècniques, com, principalment, pel que es refereix a l'estat de l'animal (morfologia, condicions sanitàries, sacrifici, escorxament...) i les instal·lacions que l'albergaran. El Consell General de Col·legis Veterinaris d'Espanya organitza periòdicament des de 1989 cursos d'especialització en espectacles taurins. Els veterinaris que aproven aquests curs entren a formar part d'unes llistes en les que cada membre té un barem en el que es comptabilitza l'experiència i els cursos realitzats, entre altres, i forma part de l'Associació de Veterinaris Especialistes en espectacles taurins. En el passat, abans que aquests cursos entrassin en vigor, l'assessor veterinari era el veterinari titular del poble.

A dia d'avui els manescals que treballen a les places de toros de Mallorca són quatre (intercanvien torns i fan feina en grups de tres). Un d'ells, el de major experiència, es situa a la llotja, al costat del president, i els demés es col·loquen a peu d'arena per seguir la feina. La seva funció bàsica és la d'assessorar l'autoritat, la persona que té la darrera paraula sobre la corrida, la que autoritza o no, depenent de les valoracions tècniques que emeten els assessors veterinari i taurí. A les Illes, l'autoritat recau en la Conselleria d'Interior, que sol enviar un delegat governatiu a la plaça, normalment un membre de la Guàrdia Civil. No s'ha de confondre autoritat amb presidència, que és un càrrec de caire simbòlic i que, per norma general, a les places de tercera categoria és el batlle de la localitat (en el seu defecte, recau en un regidor del Consistori). La presidència a les places de primera i segona, per la seva banda, la forma alguna personalitat de reconegut prestigi dins el sector del toreig i que, a més, formi part del Cos Nacional de Policia.

Les tasques del veterinari

El veterinari de toros comença la seva feina uns dies abans de la corrida. En primer lloc ha d'analitzar les característiques dels animals i l'estat de les instal·lacions a les que ha de

romandre el ramat. És obligatori que es tracti de toros de quatre anys d'edat com a mínim que, a més, han d'estar inscrits en el llibre genealògic de bous de toreig, entre altres trets. Així mateix, el manescal ha de comprovar que els animals siguin transportats segons els protocols que estableix la llei, és a dir, en caixons de fusta precintats i en unes condicions adequades d'espai i sanitat. També ha de comprovar els certificats sanitaris dels toros i decidir si s'han de desparasitar. Igualment, el manescal ha d'estar en coordinació directa amb la Conselleria d'Agricultura per possibles requeriments en casos de qualsevol malaltia o problema sanitari. Els animals arriben a la seva destinació entre tres o quatre dies abans de la festa. Per norma general, el veterinari supervisa diàriament el ramat i fa un seguiment del seu estat.

El dia de la corrida, realitza una tasca de reconeixement zootècnic i sanitari per ordre de l'autoritat i elabora un informe a partir del qual se prendrà la decisió definitiva sobre la conveniència o no de celebrar la corrida. Per regla general els animals arriben en condicions òptimes ja que els promotors en són els primers interessats, i les ramaderies es juguen el seu prestigi i compten amb professionals que vetllen pel correcte compliment de la llei i pel bon estat dels toros. No obstant, en tractar-se d'un informa no vinculant, de vegades hi ha hagut casos de corrides defectuoses, amb animals coixos, malalts o que presentaven qualque problema a les ban-

yes. Paral·lelament, el manescal també desenvolupa una feina de reconeixement sanitari dels cavalls dels picadors (un altre element important de la Festa), que habitualment és rutinari en tractar-se de cavalls que es troben dins el circuit taurí.

Durant el toreig, com s'ha dit, un veterinari acompanya la presidència i altres dos se situen a la tanca, des d'on segueixen la 'faena'. La seva activitat, més passiva durant el toreig, es reprèn després de l'estoc, amb l'animal ja mort. Els toros són dessagnats en el passadís d'arrossegament, una dependència annexa a l'arena. Després es traslladen els cossos fins a una sala de tractament prèviament autoritzada per la Conselleria de Salut i Consum, on el veterinari certifica la documentació i identificació dels animals (realitza una inspecció *post mortem*), que finalment són emportats a l'escorxador. Una vegada allà, després de la corresponent anàlisi, la carn s'allibera per al consum i s'integra amb normalitat dins la cadena alimentària. Cercle tancat.

Joan Oliver: "La festa dels toros hauria d'evolucionar un poc per evitar un excessiu sofriment de l'animal"

Joan Oliver és murer i veterinari. Aficionat als toros des de petit -"és complicat no ser-ho a Muro", diu-, compagina la seva feina de veterinari clínic i a l'Administració amb la tasca de veterinari de toros, feina que desenvolupa des de fa més de 20 anys. Forma equip amb els seus col·legues Bernat Sastre, Claudia Jiménez i Miquel Rosselló, els quals supervisen la vessant veterinària de totes les corrides de toros que se celebren a Mallorca. Oliver qualifica els toros de "festa tradicional", però també és el primer que considera que "hauria d'evolucionar per evitar tant de sofriment en l'animal". El manescal explica que "la gent, de cada vegada més, tolera manco el sofriment, i per això els toros han anat perdent afició. El patiment de l'animal durant la corrida és un factor determinant per evitar que la gent senti certa curiositat per a aquesta activitat". En aquest sentit, Joan Oliver es mostra contundent a l'hora de respondre a la qüestió de si el toro sofreix durant el toreig: "Sofreix... i molt. Les inspeccions *post mortem,* tant a la plaça com a l'escorxador, són suficients per veure el grau de patiment que suporta el toro durant la corrida. Per això, és indignant que hi hagi gent que negui les evidències per defensar altres valors de la Festa, com la tradició, el negoci, l'estètica, etcètera. És molt lloable que els protaurins vulguin defensar l'activitat, i hi ha molts d'arguments per fer-ho. El que no se pot fer, emperò, és mentir". Aquestes paraules d'Oliver surten al pas d'un recent estudi elaborat per Juan Carlos Illera, director i professor del Departament de Fisiologia Animal de la Facultat de Veterinària de la Universidad Complutense de Madrid, en el qual se diu que el toro, davant el dolor, allibera unes hormones (betaendorfines) que contrarresten el sofriment, el qual arriba a ser nul. "Que el doctor Illera digui que l'animal no sofreix és una barbaritat. No es discutible que se digui que els toros no sofreixen".

Altes:

789 - Elena Lage Bernárdez
Des de l'1 de juliol de 2008

790 - Laia Camps Alejo
Des de l'1 de juliol de 2008

791 - Luz Romero González
Des de l'1 de juliol de 2008

792 - Amanda Figueroa Olías
Des de l'1 d'agost de 2008

793 - Ricard Miquel Farriols Garau
Des de l'1 d'agost de 2008

794 - Ma. Magdalena Pizà Matemales
Des de l'1 de setembre de 2008

600 - Margarita Gomis Frau
Des de l'1 de setembre de 2008

Baixes:

602 - Stefanie Dorothee Wolters
Des del 21 de juliol de 2008
Trasllat a una altra Comunitat

768 - Carlos Ulises Abellanet Llull
Des del 31 de juliol de 2008
Trasllat a una altra Comunitat

762 - Fernando Mir Prieto
Des del 19 d'agost de 2008
Trasllat a una altra Comunitat

546 - Jordi Tarrés Call
Des del 3 de setembre de 2008
Trasllat a una altra Comunitat

Altes de centres:

Oftalvet
C/ Caro, 37. 07013. Palma
Telèfon: 617 43 06 15
Titular: **Amparo Jover Casasnovas**

Consulta Veterinaria
C/ Jardiel Poncela, 2. 0718.
Son Caliu. Palmanova
Telèfon: 639 60 01 78
Titular: **Karina Pirron**

Traspàs:

Clínica Veterinària Isabel Noguera passa a ser Centro Veterinario Pitiuso. C/ del Mar. 11. esq.
07840. Santa Eulàlia.
Telf: 971 31 96 96
Nous Titulars: **Laura Lasuén Hdez.**
Silvia Guerrini

cas clínic

Presentat per HOSPITAL VETERINARI CALANDRÍ

Mireia Mayol • José Marín
Xisca Rosselló • Adolfo Herrando
Esther Riera • Manuel Ruiz

Se presenta en consulta del HV Calandrí el día 22 de Febrero de 2008 el animal de nombre "Vicky" de 9 años de edad, de raza persa, hembra castrada, de 3 kg. por lesiones perioculares ulceradas, costrosas y pruriginosas de 3 meses de duración. Además presentaba descarga ocular mucosa y eritema en pabellones auriculares. El proceso comenzó con el cúmulo de restos cerosos, negros que enredaban el pelo alrededor de los ojos pero luego comenzó un prurito intenso desarrollándose las lesiones descritas.

- ¿Cuál es tu Diagnóstico diferencial?
- ¿Qué pruebas complementarias realizarías?
- ¿Qué tratamiento instaurarías de primera elección?
- ¿Cuál es la prueba diagnóstica definitiva?
- ¿Cuál es tu diagnóstico en base a los resultados de las pruebas complementarias realizadas?
- ¿Qué opciones terapéuticas a largo plazo te plantearías?

(Resolució a la pàgina 22)

Sebastià Cruellas Munar,

veterinari vocacional, de cavalls i acupuntura

"La feina de veterinari requereix una dedicació, no diré de 24 hores, però sí molt plena. T'ha de fer feliç a tu, però les persones que tens al costat també han d'entendre el teu món. Això no ho suporta tothom". Amb aquests arguments Sebastià Cruellas aconsellà la seva filla major a l'hora d'escollir entre la carrera de veterinària o alguna altra especialitat. I és que Cruelles considera que aquesta professió és molt vocacional i que si no ho sents de veritat és millor seguir per un altre camí, ja que sempre hi ha temps per tornar enrere. De fet, ell mateix va començar la carrera d'enginyeria de camins i al cap d'un any va fer el canvi a allò que realment li atreia: la veterinària.

Sebastià Cruellas es defineix a ell mateix com "una persona normal amb les seves virtuts i els seus defectes". Està casat i té dues filles, de 18 i 13anys. Va néixer a Palma, on ha viscut sempre, llevat de l'època d'estudiant, que el va portar per Saragossa i Alemanya. Tot i viure a la capital, de petit, Cruellas residia en una finca en el que aleshores era la perifèria de la ciutat, amb terres i cavalls: "A casa meva teníem cavalls trotons i una pista per treure'ls cada dia; per això es pot dir que pràcticament des de petit he estat una mica relacionat amb l'agricultura i el món del cavall. Vaig tenir la sort de viure a Palma, però en una zona on podia gaudir de l'agricultura". Això el va portar a plantejar-se el seu futur com a veterinari. "De petit ja m'agradava dedicar-hi temps. Recordo que si venia el manescal a veure els cavalls de casa m'agradava preguntar-li si feia això o allò i estar al seu costat observant. A més, l'endemà de la visita m'encarregava de fer les cures i ajudar a sanar l'animal". Malgrat que actualment està dedicat al 100% a la veterinària equina, duent junt amb dos socis l'Hospital Veterinario Equino de Mallorca, Sebastià ha exercit també altres branques de la veterinària, sobretot en els seus anys d'estudiant i els primers anys després d'acabar la carrera: "Quan acabes, és típic començar a treballar del que sigui i fas una mica el que va sortint. Jo vaig començar fent campanyes de sanejament coordinades per la Conselleria d'Agricultura a través de l'Institut de Biologia Animal. Després vaig tenir la sort de posar-me a treballar també en una clínica a Palma, en el centre, d'uns manescals amb els que havia estat fent feina durant les vacances dels meus anys d'estudiant. Poc després d'haver acabat la carrera hi va haver una vacant a la consulta dels horabaixes, on vaig treballar amb petits animals. Compaginava les campanyes de sanejament amb els petits i grans animals; una mica el que sortia".

Tot i treballar en una clínica durant diversos anys, el que realment atreia Sebastià era la feina a fora, al camp, i amb els cavalls en particular. A més, com que sempre havia estat relacionat amb el món de les carreres, tenia una mica més de "bon entrar", assegura. Va suplir la manca de formació especialitzada en cavalls amb moltes hores de pràctiques i experiència: "Jo crec que ara la gent surt molt més preparada del que sortíem nosaltres, ja que hi ha moltes més pràctiques durant els darrers anys de carrera i, vulguis o no això, t'ensenya. Nosaltres teníem les pràctiques justes i si no t'espavilaves una mica pel teu compte en períodes de vacances, malament. Estic segur que molts dels meus companys acabaven la carrera sense haver posat ni tan sols una injecció". Cruellas, per exemple, recorda una anècdota de quan era estudiant en pràctiques: "A l'expulsió de la placenta li diuen 'fer el segon part'. Jo inicialment pensava que això del segon part era que en venia un altre. La primera vegada vaig estar esperant una bona estona a veure si venia el segon. Realment quan no estàs avesat al vocabulari d'un lloc et sorprèn. Per això és important tenir una mínima experiència abans de sortir".

Durant els seus primers anys de graduat, Sebastià va conèixer els dos socis (Isidre i Pep Ignasi) amb els que va muntar, l'any 1995, l'Hospital Veterinario Equino. És un espai on es pot fer cirurgia amb unes certes garanties, sense haver d'estar pendent del temps i amb tots els estris a mà. També buscaven reduir el nombre d'hores que arriben a passar sobre la carretera i reduir les estones poc productives: "És que comences a fer visites a hipòdroms, particulars, granges, etc. i acabes fent gairebé 200 quilòmetres amb el cotxe. Per fer tants quilòmetres es necessita temps. Per això la jornada de treball s'allarga segons la feina. Jo normalment començo quan acompanyo les meves filles a l'escola, a les 7.30, i acabo quan acabo. Hi ha vegades que arribo i elles ja dormen i d'altres que arribo i sopem plegats. No tens un horari".

Fa un temps que Sebastià es mostra interessat per l'acupuntura i, de fet, fa un curs de dos anys sobre aquesta especialitat per tenir una mica d'idea i poder aplicar, en un futur no molt llunyà, aquestes tècniques als cavalls que tracta: "Vaig suposar que si per a les persones es trobava millora en segons quines patologies, l'acupuntura podia ser un bon món a explorar. Realment és un tipus de visió de la medicina totalment diferent a la medicina occidental i has de canviar, per dir-ho d'alguna manera, una mica el 'xip' del que estàs acostumat a tractar. Si no desconnectes de la medicina tradicional, és complicat que puguis arribar a un diagnòstic a través de les dues medicines". Sebastià dedica gran part de la seva vida a lluitar per ajudar els seus pacients i, tot i que reconeix que amb el temps s'ha enfortit, veure patir i morir un cavall el fa marxar a casa amb molt mal sabor de boca.

Menorca tria els seus representants

Marian Huguet, Estrella Sintes i Joan Simó Seguí, nous delegats del COVIB a l'Illa

Els veterinaris Marian Huguet, Joan Simó Seguí y Estrella Sintes són els nous representants de Menorca en el Col·legi Oficial de Veterinaris de Balears. La terna, que concorria com a única candidata a l'elecció, ha estat l'escollida pels 44 veterinaris de l'Illa per substituir en el càrrec a Sergi Cruz, anterior delegat col·legial a Menorca. L'acte d'elecció va tenir lloc el passat 5 de juliol a Es Mercadal, amb motiu de l'Assemblea Extraordinària, i va comptar amb la presència del president i del secretari del COVIB, Ramon Garcia i Jesús Martínez, respectivament.

Joan Simó Seguí i Estrella Sintes (Marian Huguet no hi pogué assistir) agraïren el suport rebut pels seus col·legues i prometeren feina "en relació directe" amb el COVIB. Així mateix, els nous representants col·legials explicaren que exigiran "un reforçament" de les relacions amb el Col·legi, i apostaren per incrementar els cursos de formació continuada que tenen lloc a l'Illa. Igualment senyalaren que s'ha de potenciar el prestigi de la figura del veterinari a Menorca i que s'han de enfortir els convenis amb l'Administració. Garcia, per la seva part, explicà els nous objectius marcats per la Junta del Col·legi, entre els quals destaquen "el treball per assolir un major reconeixement de la figura del veterinari", o "l'impuls de projectes a nivell autonòmic", així com "posar les eines necessàries per millorar la comunicació interna" i per intensificar les feines entre Illes. L'Assemblea clogué amb un dinar, on se posaren en comú les opinions dels assistents.

Fotos cedides per Jesús Martínez.

Fotos cedides per Joan Riera.

Curs de dermatologia a Eivissa

El cap de setmana del 13 i 14 de setembre el Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears realitzà a Eivissa el curs d'Actualització de Dermatologia Canina i Felina a càrrec del professor Juan Rejas López, de la Universitat de Lleó.

La pràctica totalitat de veterinaris que es dediquen a la clínica de petits animals a les Pitiüses assistiren al curs, 24 professionals, més una companya de Menorca.

Les jornades tingueren lloc a la seu del Col·legi Oficial de Metges de Balears. En la primera sessió es tractà sobre les piodermes canines i les proves complementàries, mentre que en la jornada dominical el ponent dissertà sobre prurigens en cans i en moixos.

Conveni pioner per a l'estudi de les zoonosis a les Illes

La Conselleria de Salut i Consum del Govern Balear i el COVIB han signat un conveni marc de col·laboració en matèries com la formació continuada, prevenció de riscos laborals, seguretat alimentària, desenvolupament de l'excel·lència en els serveis, entre altres. Com a resultat d'aquest conveni, s'ha subscrit també un annex específic destinat a desenvolupar un projecte comú en l'àmbit de la Salut Pública amb la creació d'un grup de treball que estudiarà a Balears les malalties transmissibles de caire zoonòtic. L'objectiu de l'acord, signat el passat 4 d'agost, és la creació d'un sistema de recollida i processat d'informació epidemiològica sobre les zoonosis presents a les Illes Balears, especialment les no alimentàries, que permeti un millor coneixement de la situació real de les mateixes en la comunitat autònoma i, en conseqüència, contribuir a una millor vigilància epidemiològica veterinària.

El conseller de Salut i Consum, Vicenç Thomàs, explicà que, segons un recent estudi de la Universitat d'Edimburg, "el 75 per cent de les malalties transmissibles emergents a Europa se deuen a la zoonosi i al contacte entre animals i humans", citant com a exemples la malaltia de les vaques boges, el síndrome respiratori agut o la malaltia de la grip aviària. Thomàs afegí que existeix una recomanació de la UE per obtenir informació d'aquest tipus de cara a la prevenció de malalties transmeses pels animals, i recordà que Balears "és terra de gent que viatja molt a països exòtics i un punt de trobada de milions de persones".

Per la seva banda, el president del COVIB, Ramon Garcia, agraí el conseller la firma i afegí que "l'aparició de noves zoonosis és inevitable, fet pel qual el projecte que iniciam és imprescindible per afrontar el futur amb garanties". Actualment, a les Illes, la informació obtinguda pels veterinaris clínics en exercici lliure, uns 300 dels 400 col·legiats que hi ha en total en actiu, no és disponible. El projecte pretén la incorporació dels professionals veterinaris en el sistema sanitari, creant un canal de comunicació entre aquests i les administracions sanitàries, organitzat i coordinat pel COVIB, i amb la finalitat de dissenyar polítiques de Salut Pública destinades a la prevenció i control d'aquestes malalties.

Per assolir l'objectiu, el conveni preveu la creació d'un grup de treball constituït per professionals amb ampla experiència, els quals determinaran les zoonosis objecte de vigilància i els procediments de recollida d'informació, i realitzaran l'anàlisi de les dades obtingudes. A més, també quedarà constituïda una xarxa de veterinaris col·laboradors que participaran en la vigilància i obtenció d'informació, i se dissenyaran activitats de formació tècnica per a tots els participants. Així, la informació recollida pels veterinaris determinarà la incidència de les zoonosis en l'estructura de les poblacions animals, així com la seva ubicació territorial i trets sanitaris. En una segona fase se contempla l'elaboració d'una guia i d'un mapa epidemiològic de les zoonosis de les Illes. Finalment, el projecte està encaminat a ser l'embrió d'una futura xarxa veterinària de vigilància epidemiològica que permeti disposar permanentment d'informació actualitzada i, a la vegada, anar incorporant altres professions sanitàries relacionades.

El conveni, d'un any de durada i prorrogable fins 2010, compta amb una dotació inicial de 20.180 euros per enguany, dels quals el Govern n'aportarà 12.108, i el COVIB, els 8.072 restants.

Conveni de col·laboració COVIB - AVESA

El president del COVIB, Ramon Garcia, i el vocal regional d'AVESA, Gabriel de Juan, han signat un conveni de col·laboració pel qual el Col·legi donarà un suport material i humà a les activitats de l'Associació a Balears. El conveni tendrà una vigència fins a final d'any i obre la porta a futures col·laboracions entre els dos organismes. S'afegeix a altres iniciatives semblats del COVIB, que té convenis amb l'Associació de Manescals de Camp o l'Associació de Veterinaris de Petits Animals (AVEPA), entre altres. A Balears, un bon nombre de veterinaris que treballen en el camp de la seguretat alimentària són socis d'AVESA, una associació que ja trià la nostra comunitat per a la celebració del XVII Congrés anual de seguretat alimentària i qualitat de la carn, una cita que reuní el 2006 a Palma els principals professionals espanyols i europeus sobre la matèria.

AVESA neix com a idea l'any 2002, a partir d'ADITSIC, fruit de la inevitable necessitat de donar resposta professional a les demandes de la societat en matèria de Seguretat Alimentària i se constitueix com una associació de caire científic i tècnic sense ànim de lucre i amb l'objectiu de ser d'utilitat pública.

L'ADS Boví Menorca posa en marxa un sistema de gestió de residus perillosos per a les explotacions ramaderes i diferents clíniques de l'Illa

L'ADS Boví Menorca posà en funcionament l'any 2006 una xarxa de recollida i gestió de residus perillosos per a les diferents explotacions ramaderes de l'Illa. La iniciativa, que nasqué per la necessitat de gestionar els residus biològics i químics que generen les explotacions ramaderes, es consolidà el passat any i posteriorment amplià la seva activitat a l'àmbit privat de les clíniques de petits animals. Com explica l'impulsor de la iniciativa, el veterinari Antoni Nicolàs, "la idea sorgí per la necessitat de fer complir la Llei. Les explotacions ramaderes duen a terme una pràctica preventiva i terapèutica que és generadora de residus, tant biològics com químics. La Llei obliga a tractar i eliminar aquests residus d'acord a criteris de Salut Pública i Medi Ambient, però el procés resultava realment costós i inviable per als pagesos. Per això, decidírem contactar amb una empresa de Lleida, Veterpack, perquè gestionàs i establís uns protocols d'actuació, i poder aplicar així la normativa".

Els pagesos i els veterinaris d'ADS dipositen els residus derivats de la seva activitat en contenidors especials facilitats per l'ADS, i els duen a les cooperatives agrícoles, on dues vegades a l'any són recollits per l'empresa Veterpack i enviats a Tarragona, a la planta de destrucció de residus.

Afegeix Antoni Nicolàs que la campanya de gestió de residus s'estengué a finals del passat any a l'àmbit clínic, aprofitant la logística creada per a les explotacions ramaderes. Set clíniques de l'Illa s'interessaren pel sistema (la resta no ha dit ni piu) i a hores d'ara ja funcionen a ple rendiment. L'ADS i Veterpack han gestionat el tràmit administratiu, han signat un contracte individual amb cada centre, han gestionat la corresponent inscripció en el Registre de Petits Productors de residus Perillosos i han repartit dos contenidors a cada clínica, un per dipositar els residus sòlids i un altre per als líquids). A més, els contenidors de les clíniques també són enviats a Tarragona. El principal entrebanc amb què s'han trobat els responsables de la campanya ha estat "la poca claredat" que té la Institució competent (Conselleria de Medi Ambient) en aquesta matèria, així com algunes traves de finançament (les explotacions han rebut les ajudes del Consell de Menorca i del Fons Europeu corresponent, el Programa Leader Plus), mentre que les clíniques, com a entitats privades, s'han autofinançat.

El COVIB ja fa feina 'per un finançament just per a les Illes'

El passat dia 28 de juliol va tenir lloc a la seu de la Cambra de Comerç l'acte públic de firma de les noves adhesions a la Plataforma "Pedimos a los partidos políticos un gran acuerdo de financiación para Baleares". L'acte comptà amb la presència d'Alejandro Forcades Juan, president del Cercle d'Economia de Mallorca, i del catedràtic Guillem López Casasnovas, el qual aportà amb la seva intervenció les darreres novetats produïdes sobre finançament autonòmic. El COVIB, així com altres entitats i col·legis professionals de la nostra Comunitat, procedí a la firma d'adhesió.

Aquesta Plataforma cívica, que és independent i no té cap filiació política, ve funcionant des de fa ja quatre anys i constitueix un orgue de representació de la societat civil de les Illes. El seu paper consisteix en realitzar funcions d'observatori i seguiment de les actuacions dels partits polítics amb l'objecte de aconseguir un model de finançament autonòmic que corregeixi l'actual situació, clarament perjudicial per a les finances de Balears.

TecnoProfessional: gaudeixi d'una tresoreria equilibrada

TecnoProfessional és **un crèdit permanent que li permetrà equilibrar la seva tresoreria personal o familiar** amb un **interès preferent,** que s'aplica només a la quantitat utilitzada i durant el temps en què disposi dels diners:

- Sense comissió d'estudi ni d'obertura
- Sense despeses de formalització
- Sense despeses de no disposició
- Sense despeses de renovació
- Sense despeses d'intervenció

Aprofiti una vegada més els **avantatges exclusius** que li ofereix TecnoCredit **només per formar part del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.**

TecnoCredit li deixarà un bon gust de boca

Emporti's aquesta espremedora Kenwood de regal(1) en fer-se client de TecnoCredit.

Infórmi-se'n a qualsevol oficina SabadellAtlántico, trucant al **902 323 555** o a **tecnocredit.com**

(1) Promoció vàlida fins a finalitzar les existències (500 unitats), per obrir un TecnoCompte amb un saldo mínim de 300 €.

Grup Banc Sabadell

Sabadell Atlántico
El Banc dels professionals

TecnoCredit

Els controls de qualitat en la llet crua

Aquests darrers mesos el sector lleter ha tingut un cert protagonisme motivat pels informes poc favorables de la inspecció comunitària i les adaptacions legislatives que s'han hagut d'implementar ràpidament (R.D. 1728/2007, traçabilitat i controls de la llet crua). Si bé els informes incideixen en una sèrie de punts com són la falta de protocols d'actuació i manca de coordinació, que ja estan en part resolts, al Laboratori de Lactologia d'Ibabsa hem cregut convenient fer un petit esbós de la història i l'evolució que ha tingut el control de qualitat de la llet crua, amb la motivació de fer veure que aquest és un camp en què s'ha evolucionat molt i d'una manera molt forçada i continuada en els darrers 20 anys. De fet, podem constatar que encara que hi ha aspectes millorables s'ha avançat molt, amb la qual cosa es demostra que el sector lleter manté un nivell de control comparativament elevat, especialment si es pren en consideració quina era la situació de partida.

Podem començar la història de les exigències de qualitat a la llet crua amb el Decret 2478 de 1966, decret d'aprovació d'un nou reglament de les centrals lleteres. Abans, el 1952, ja s'havia publicat el primer decret de creació de les centrals lleteres per a nuclis de població de més de 25.000 habitants. La finalitat era, sobretot, la de regular i assegurar el subministrament de la llet, considerada com un aliment bàsic de la població, eren els temps del "desarrollismo" en què ja s'apuntava un fort creixement demogràfic i l'important era l'increment de les produccions. Eren temps en què les Indústries Lleteres s'establien com una concessió administrativa i en els quals també era prioritari assegurar la higienització de la llet.

En aquest decret es fixava una qualitat estàndard de la llet (que després va ser la mateixa del Codi Alimentari de 1967), tant en composició química com de qualitat bacteriològica, encara que per mètodes indirectes. Aquesta qualitat mínima exigida era per exemple d'un mínim de 3% de matèria grassa i una acidesa màxima de 0.2 grams d'àcid làctic per 100 ml, que vindria a ser el límit d'acidesa ja perceptible al gust.

També es regulava un sistema de fixació de preus, tant mínim de compra al ramader com màxim de venda al públic, i es va parlar per primera vegada de la possibilitat d'ajustar aquest preu amb uns mecanismes de primes i descomptes en base a la qualitat estàndard.

Durant molt de temps es va mantenir el sistema de primes/descomptes en base al contingut de greix, determinat pels resultats analítics dels laboratoris de la indústria. Però l'any 1985, i amb l'entrada imminent de l'estat espanyol a la CEE, es va veure la necessitat de començar a incidir també en la qualitat higiènica de la llet, i es va publicar l'Ordre de 27 de juny 1985, on, d'una manera encara voluntària, s'establia el sistema de pagament també per qualitat higiènica.

En aquesta Ordre del MAPA s'establien quatre "classes" de llet en funció de la seva càrrega microbiana i la tolerància, abans d'aplicar descomptes, era de fins a 2 milions de bacteris per mil·lilitre de llet. Sí, no és una equivocació, la tolerància era de milions i s'ha de tenir en compte que, en aquelles dates, encara hi havia moltes granges lleteres que no disposaven de tancs d'emmagatzematge en fred de la llet, i tot just començava la nostra adaptació a la futura integració a la CEE.

En aquesta Ordre Ministerial encara no es parla del recompte de cèl·lules somàtiques, ni dels inhibidors, ni del punt crioscòpic, però sí que s'hi parla, per primera vegada, dels Laboratoris Interprofessionals. Com ja hem dit abans, les analítiques en què es fonamentava el pagament per qualitat es feien als laboratoris de les indústries, amb les malfiances que inevitablement es donaven. L'estructura d'una xarxa de Laboratoris Interprofessionals ja tenia molts anys d'història als altres països europeus (varen començar a França al final dels anys 60) i, si era necessari incentivar la millora de la qualitat de la llet, es va veure necessari implantar aquí una xarxa de laboratoris cogestionats per les dues parts implicades, la indústria lletera i el sector ramader, que donessin garantia plena d'imparcialitat dels resultats analítics.

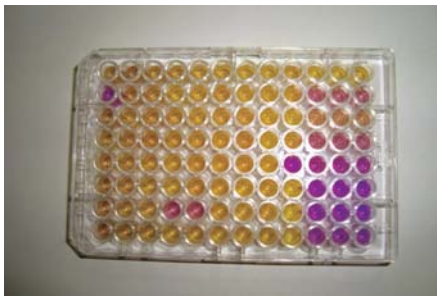

Placa microtiter Eclipse 100. Test qualitatiu per a la detecció de substàncies inhibidores de la llet, amb cultiu d'espores de Geobacillus stearothermophilus. Després de la incubació a 65 °C, el microorganisme creix acidificant el mitjà i produint el viratge del color blau del medi a un color groc.

Foto cedida per Ibabsa.

A partir de l'1 de gener de 1986, data de l'entrada efectiva a la nova CEE dels dotze, el sector lleter en el seu conjunt inicia una fortíssima adaptació als nous temps i les noves exigències, que suposen la integració a una Europa excedentària en llet i amb una estructura industrial i del sector ramader molt més avançada que la nostra. Europa també ajuda econòmicament per dur endavant les millores necessàries, i una part d'aquesta ajuda es va destinar a la creació dels laboratoris interprofessionals, que comencen a funcionar d'una manera efectiva els primers anys de la dècada dels 90.

Les exigències inicials eren les de l'ordre ministerial de l'any 1985 ja esmentada, fonamentada en un sistema de

primes/descomptes que se suposava incentivaven la millora, i amb legislació específica que afectava només els intercanvis intracomunitaris.

Però Europa avançava ja molt ràpidament cap a la constitució del Mercat Únic i, quasi sense haver tingut temps per aconseguir millores efectives de la qualitat, es va publicar la Directiva 92/46/EEC, que establia les normes d'higiene comunes per la producció i la comercialització de la llet crua, la llet tractada i dels productes làctics. El límit de transposició al dret propi es va fixar pel 01/01/1994 i el R.D. 1679/1994 es va publicar el 22 juliol, i no crec que fos casualitat, fora del termini de transposició al dret espanyol.

En aquesta Directiva de l'any 1992 ja s'estableixen les exigències actuals de qualitat de la llet crua, com són entre d'altres:

- Control del punt crioscòpic de la llet, per tal d'evitar-ne l'adulteració amb aigua.
- Control de la càrrega microbiana, amb un límit de 100.000 bacteris per mil·lilitre, mitjana de dos mesos.
- Control dels residus d'inhibidors, segons el Reglament 2377/90.
- Control del contingut cel·lular, amb un límit de 400.000 cèl·lules per mil·lilitre, de mitjana trimestral.
- Uns límits mínims de composició en relació a la proteïna i extracte sec magre.

Crioscòpic que determina el punt de congelació de la llet, per tal d'evitar l'adulteració amb aigua.

Bé, com veureu, les noves exigències eren molt altes en relació a la situació de partida, aquí ja s'estableix com un requisit legal el compliment d'una sèrie de paràmetres de qualitat de la llet que, fins aleshores, només havien tingut un interès privat (per així dir-ho) entre la indústria compradora i el ramader productor de llet.

Per exemple, el requisit de no sobrepassar un límit de recompte de cèl•lules somàtiques tenia interès per les dues parts implicades, per part de l'industrial, perquè hi ha una relació directa entre els casos de mamitis i la baixa qualitat de la llet, i també pel ramader productor de la llet, ja que també hi ha relació entre els casos de mamitis i el baix rendiment lleter del ramat; a les dues parts els interessa mantenir baix el recompte cel·lular.

Tècnic de laboratori treballant amb el Milkoscan 4000. S'analitza la composició química i el recompte de cèl·lules somàtiques en la llet.

El mateix es pot dir del límit de càrrega microbiana, que si bé no són valor absoluts, sí són una exigència de tendència, i l'objectiu dels 100.000 bacteris per mil·lilitre és, per exemple, el que s'exigia a la llet pasteuritzada.

Respecte al tema dels residus d'antibiòtics, que és un dels camps on encara queda camí per recórrer, direm que ara mateix s'està controlant entre el 20 i el 100 % de la llet recollida a les granges i, comparativament, deu ser el sector de la producció primària amb més control.

El nou paquet de legislació comunitària en matèria d'higiene alimentària, en vigència des de l'1 de gener de 2006, manté els mateixos requisits mínims de qualitat higiènica de la llet crua i l'obligació d'incloure'ls dins els plans d'autocontrol dels operadors del sector làctic.

Finalment, m'agradaria comentar que, malauradament, tot aquest esforç de millora de la llet com a matèria primera, en realitat serveix de poc si el consumidor final és incapaç d'apreciar-lo en el producte que compra. S'ha de dir que el mercat espanyol de la llet líquida està dominat quasi completament per la llet envasada de llarga durada: UHT i esterilitzada. Es tracta d'uns tipus de tractament de la llet que facilita molt la seva comercialització, però que tendeixen a homogeneïtzar les seves característiques organolèptiques i fan que siguin pràcticament indistingibles les unes de les altres.

Amb aquesta característica del nostre mercat, al final resulta que és molt més important el disseny de l'envàs, l'estratègia de marketing i de preus que la qualitat inicial del producte. Som un país poc consumidor de llet líquida, (menys de 90 litres per persona i any) i, històricament, poc acostumat al gust de la llet pasteuritzada (que, de fet, molts consumidors rebutgen) i és precisament aquest camí, el de la llet pasteuritzada i el de la llet crua apta pel consum directe, el que ens permetria aprofitar de veritat les millores qualitatives de la producció primària de la llet, a la vegada que donaria un impuls a les produccions locals.

Però el consumidor és finalment qui mana, i sembla que tractar d'educar i transformar els seus gustos és una missió força difícil, molt més que fer una bona campanya publicitària.

Fins i tot, ara es veu clarament que les preferències del mercat (o del marketing?) s'allunyen encara més de la llet sencera, que passa a ocupar un espai cada vegada més reduït als lineals dels supermercats, i és substituïda per llets i preparats làctics, afegits amb allò o sense allò altre, i/o amb funcions que afavoreixen no sé quina funció fisiològica (fins i tot ara, s'han atrevit a dissenyar productes làctics amb propietats de la dermocosmètica!), que són de cada vegada més complexos, més dependents del marketing i la publicitat, i menys de la qualitat objectiva de la matèria primera.

Martí Ques Jordà
Veterinari de l'IBABSA
Responsable del Laboratori de Lactologia

Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista VETERINÀRIA, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org

Oftalvet

Oftalvet és l'únic centre especialitzat i dedicat en exclusiva a l'oftalmologia veterinària de Balears. Oberta des del juliol passat, la clínica està situada al carrer Caro, a prop del centre neuràlgic de Palma. Petita i acollidora, disposa d'una sala d'espera, una consulta, un quiròfan, un pre-quiròfan, o una zona de magatzem, entre altres estàncies. Amparo Jover, la seva propietària, és doctora en veterinària i especialista en oftalmologia. De moment la clínica obri dues tardes fixes a la setmana, dilluns i dijous, a més d'atendre cites concertades prèviament i urgències.

Una porta i dues finestres blanques i opaques configuren l'aparença exterior d'Oftalvet. També el blanc predomina en l'interior tot i que alguns quadres encara per penjar trencaran en un futur amb el color uniforme de les parets. I és que, tal com assegura la doctora, encara falta acabar d'equipar-la i decorar-la.

La doctora Jover va veure la necessitat d'obrir un centre propi perquè fins ara anava amb els seus aparells d'oftalmologia de clínica en clínica i cada vegada se li feia més feixuc: "Em vaig començar a plantejar aquest tema perquè cada vegada necessitava més aparells i anar de centre en centre es feia més complicat.

Al final em vaig decidir a fer el salt i muntar una clínica. Ara és molt més còmode perquè els meus companys em remeten els casos aquí, on jo hi tinc tots els aparells. Passo consulta i després retorno els animals a la clínica de procedència. És més còmode per a mi i per ells perquè crec que els hi dono un servei més complert". De tota manera la doctora Jover segueix atenent urgències, fent col·laboracions a l'Hospital Delícias de Madrid un cop al mes i treballant amb grans animals. Això l'obliga a sortir de la clínica sovint i a desplaçar-se arreu de l'illa, una feina que, assegura, li agrada molt.

Amparo Jover va estudiar veterinària a la Universidad Complutense de Madrid i presentà el doctorat amb una tesi sobre el teixit nerviós. Al mateix temps feia col·laboracions amb el departament d'oftalmologia de l'Hospital San Carlos i amb l'Instituto Oftálmico, els dos de Madrid. Arrel d'això va començar a especialitzar-se i a interessar-se per aquesta especialitat, primer aprenent de l'oftalmologia humana i derivant després cap a l'oftalmologia veterinària. Cursà la diplomatura a Tolouse (França), on s'especialitzà. Posteriorment, passà uns anys pràcticament sense exercir l'oftalmologia clínica i dedicada més a la família, tot i que seguia en contacte amb veterinaris ajudant-los de tant en tant amb algun cas. Fa uns tres anys decidí tornar a reciclar-se perquè, amb els fills grans, podia dedicar-s'hi més. Actualment només exerceix l'oftalmologia, perquè, segons assegura, li agrada i creu que "és l'únic amb el que puc ser competitiva. Prefereixo especialitzar-me perquè així em sento més col•laboradora amb els meus companys. Fins ara el que feia era anar a les seves clíniques a tractar pacients, però ara ja no em cal perquè tinc un centre propi".

Encara que Oftalvet és l'únic centre especialitzat en oftalmologia de Balears, existeixen altres clíniques de referència en l'especialitat amb contrastada experiència i renom. L'únic que ha volgut fer Amparo Soler és intentar reunir en un sol espai tots els aparells necessaris per poder tractar patologies oftalmològiques còmodament i amb totes les garanties. A més, poder recolzar així la feina d'altres negocis menys especialitzades. La clínica atén des de les patologies més habituals, com la conjuntivitis, fins a operacions de parpelles, de l'aparell llagrimall, còrnia, cataractes o glaucoma. "És habitual diagnosticar patologies generals a través d'un problema ocular. El que faig és tractar localment l'ull i seguidament remeto l'animal al seu veterinari perquè el tracti. Per això em continuo sentint una col·laboradora", comenta.

Xerrant sobre el nivell dels professionals veterinaris de les Illes, la doctora Jover creu que és "bastant elevat" i que la gent està força preparada, tant en petits com en grans animals. Assegura que s'ha trobat amb bons companys i que té la sort de poder-se portar bé amb tothom.

COPEMA Balear i VIRBAC España S.A. organizan una conferencia sobre la hiperplasia benigna de próstata

Según Vicenç Morell, el 80 por ciento de los perros no castrados mayores de 5 años padecen algún grado de HPB

El pasado día 18 de septiembre, COPEMA Balear y VIRBAC España S.A., organizaron en el Hotel Nixe Palace de Palma de Mallorca, una conferencia sobre la Hiperplasia Benigna de Próstata a la que asistieron aproximadamente 40 veterinarios de la zona.

En esta ocasión el ponente invitado fue Vicenç Morell, Secretario del Grupo de estudio y Reproducción de Pediatría en Pequeños Animales, además de reconocido experto en el área de Reproducción Veterinaria.

Se estima que el 80% de los perros no castrados mayores de 5 años, padecen algún grado de HPB (Hiperplasia Benigna de Próstata). Con la edad, la incidencia aumenta a casi un 100%. Si consideramos que España tiene una tasa de castración en perros muy inferior a la de otros países, la HPB canina es, probablemente, una de las enfermedades más frecuentes e infradiagnosticadas en España.

Según los especialistas, todos los perros sin castrar mayores de 5 años deberían someterse a una revisión anual de próstata de forma sistemática. El tacto rectal es sencillo y no requiere ningún equipamiento. Y para el veterinario que disponga de un ecógrafo, la próstata es ideal para poderlo utilizar de forma regular. Si hay Hiperplasia, los expertos recomiendan el tratamiento precoz incluso en ausencia de síntomas, para evitar al animal posibles molestias y, sobretodo, para prevenir complicaciones como prostatitis, quistes y abcesos. A partir del primer tratamiento, se debe revisar al animal como mínimo cada 6 meses, y volverlo a tratar en caso necesario o de forma regular dos veces al año. La HBP es una enfermedad fácilmente reconocible por el propietario, que acepta bien el tratamiento.

La Asamblea de A.M.A. decide que alegará contra las resoluciones de la DG de Seguros

A.M.A. agrupación mutual aseguradora
LA MUTUA DE LOS PROFESIONALES SANITARIOS

La Asamblea General de la Agrupación Mutual Aseguradora (AMA), la mutua de los profesionales sanitarios, ha ratificado por mayoría absoluta la gestión del Consejo de Administración y las compensaciones realizadas a sus consejeros, que habían sido cuestionadas por cuatro resoluciones de la Dirección General de Seguros y Fondos de Pensiones (DGS).

Los mutualistas han refrendado además el informe extraordinario del presidente de AMA, Diego Murillo, en el que se afirma que "la actuación de la DGS contra AMA es disconforme a Derecho porque presenta vicios y falta de ajuste a la Ley, y porque toda ella responde a una finalidad espuria como es la de buscar la dimisión o remoción de sus administradores".

Los jubilados visitan la unidad de Policía Montada del Ayuntamiento de Palma

Como última actividad celebrada por el colectivo de Veterinarios jubilados, antes del periodo vacacional veraniego, se realizó el pasado 10 de Junio, una visita a la Unidad de Policía Montada que el Ayuntamiento de Palma tiene ubicada en el bosque que rodea el Castillo de Bellver.

Su finalidad era conocer de cerca la formación hípica que reciben sus miembros, la plantilla de caballos de qué disponen, así como la actividad de doma que se realiza sobre los mismos para cumplir con las misiones que tiene encomendada por el Ayuntamiento dicha Unidad.

En la actualidad disponen únicamente de ejemplares de Pura Raza Española y de Pura Raza Mallorquina, raza ésta que va sustituyendo de forma progresiva a la primera con notable aceptación, según manifestó el profesor de doma de la Unidad.

Durante la visita se pudo contemplar la exhibición realizada por dos de sus miembros, que hicieron las delicias de los asistentes, los cuales premiaron su actuación con un fuerte aplauso.

Al final, y como es ya costumbre, el nutrido grupo de jubilados, acompañados la mayoría por sus esposas, se reunieron en un restaurante cercano para celebrar una comida de compañerismo.

Joan Ramon Bonet Verdaguer, en el Col·legi

Nascut a Palma l'any 1944 ha participat en nombroses exposicions i les seves fotografies il·lustren un bon grapat de publicacions. Entre aquestes darreres podem destacar el llibre sobre el pintor "John Ulbritch" (1974) de l'Ed. Rayuela, el llibre sobre el pintor "Carlos Mensa" (1975), amb text de Camilo José Cela, o 'Patis de Palma' en els fascicles I i II de 2006 i 2007, respectivament, de Guillermo Canals editor. El seu treball fotogràfic s'ha mogut en els camps de la publicitat , la il·lustració de catàlegs i llibres d'art. Sobre artistes com : Joan Miró, Eusebio Sempere, Carlos Mensa, Matti Klarwein, Guillem Nadal, Horacio Sapere, Guinovart, Pep Llambias, Rafa Forteza, Labra, Manolo H. Mompó entre d'altres.

També destaquen les exposicions 'Retrats' (1975) a Galearies Costa; 'Gent de Teatre' (1975) a la Sala Rialto; 'Guinovart', exposició de 30 fotos del procés de la creació de la mostra del pintor. Es va incloure dins l'exposició de Guinovart al Palau Solleric; 'La otra Palma' (1982) a Viena; 'Memòries urbanes, set fotògrafs' (1987). Reportatge de la marginació a Ciutat. Palau Solleric. Palma. Exposició col·lectiva; 'Arquitectura i paisatge' (1989-1990). Reportatge del poblat de Son Banya. Col·legi oficial Arquitectes de les Balears. Itinerant; o 'Fotografia contemporània a Mallorca' (2000-2002). Itinerant, Mallorca, Menorca, Eivissa, Barcelona, Alemanya i Moscou. Col·lectiva, entre altres.

Si un veterinari jubilat (col·legiat), esporàdicament, fa exercici de la professió (una cirurgia, una vacunació, etcètera)... Pot veure's implicat en qualque mena de problema legal si transcendeix?

Atendiendo exclusivamente al marco jurídico de Seguridad Social, frente a la pregunta que se ha planteado sobre si sería posible desde un prisma legal, que un veterinario colegiado pero jubilado, llevara a término aún esporádicamente alguna actuación veterinaria, se puede responder en términos generales que no, siendo la respuesta afirmativa la excepción. Y la razón de ello la encontramos -insistimos, como regla general- en el artículo 165.1 de la Ley General de la Seguridad Social, que establece que, en su modalidad contributiva, el disfrute de la prestación de jubilación será incompatible con el trabajo por cuenta propia o ajena del pensionista. Ahora bien, ello debe matizarse, pues si bien es cierta la incompatibilidad entre pensión de jubilación y la prestación de servicios por cuenta ajena o por cuenta propia, hay que aclarar que aquélla no se produce por la realización de cualquier actividad, sino sólo por aquella que determine la obligatoria inclusión del beneficiario de la pensión de jubilación en alguno de los distintos regímenes de la Seguridad Social (Régimen General, Régimen Especial de Trabajadores Autónomos, etc.), que se produce cuando existe dedicación profesional por cuenta propia o por cuenta ajena.

En consecuencia y simplificando la respuesta para una mayor facilidad en su comprensión, siempre que el acto veterinario jubilado se realice por cuenta propia y no por cuenta de un tercero (como la actividad que realiza un trabajador ordinario por cuenta ajena) ni en un establecimiento veterinario de cualquier tipo, y se trate en todo caso de una actuación muy esporádica, puntual, extraordinaria y ocasional (no se dé el requisito legalmente establecido en el Decreto 2530/1970 de la "asiduidad"), se podrá llevar a cabo sin contravenir las normas señaladas de Seguridad Social. En definitiva, no conllevando la inclusión en ninguno de los regímenes de la Seguridad Social previstos, será compatible la mencionada actividad con el percibo de la pensión de jubilación, advirtiendo no obstante de la necesariedad de interpretar lo anterior de forma muy restrictiva, y de la susceptibilidad con la que se guía la Inspección de Trabajo y Seguridad Social cuando trata esta materia, pues no olvidemos que apreciada la realización de la actividad de que se trate por un Inspector de Trabajo, se deberán ofrecer explicaciones y acreditar la ocasionalidad por el veterinario jubilado, añadiéndose la rigurosidad de la presunción de veracidad de los hechos contenidos en la eventual acta de infracción que se levantara. Quedando de esta forma el supuesto de hecho enormemente limitado, es por lo que concluimos de la forma en que hemos iniciado este comentario, aseverando la incompatibilidad entre la condición de jubilado perceptor de la oportuna pensión, y la actividad esporádica veterinaria, en términos generales, siendo la compatibilidad la excepción.

BUFETE ANTONIO FONT ABOGADOS

¿CUÁL ES TU DIAGNÓSTICO DIFERENCIAL?

El diagnóstico diferencial incluye:
- Dermatitis facial del gato persa.
- Demodicosis.
- Dermatofitosis.
- Dermatitis por *Malassezia*.
- Foliculitis bacteriana.
- Otras causas de seborrea secundaria de origen alérgico (ej. Hipersensibilidad alimentaria), endocrino (DM), nutricional (ej. Dermatosis sensible a la vitamina A), inmunomediado (ej. Penfigo, lupus o adenitis sebácea), metabólico (ej. Dermatitis necrolítica superficial) o neoplásico (ej. Linfoma epiteliotrófico).

¿QUÉ PRUEBAS COMPLEMENTARIAS REALIZARÍAS?

1. Raspado cutáneo: negativo.
2. Impronta: cantidad de polimorfo nucleares algunos con bacterias intracelulares, población bacteriana pleomórfica (cocos, diplococos).
3. Scotch test: no *Malassezias* spp.
4. Cultivo y Antibiograma: *Staphylococcus* spp. en la resiembra, no creciento de levaduras. Sensibilidad a Ac. Fusídico, Amikacina, Amoxicilina + Clav., Cefadroxilo, Cefovecina, Cefpodoxine, Doxiciclina, Eritro y Estreptomicina, Enrofloxacina, Gentamicina, Marbofloxacina, Rifampicina, Trimetroprim-Sulfametoxazol.
5. Cultivo DTM: negativo.
6. Examen otoscópico y estudio microscópico del cerumen: nada reseñable.
7. CBC: ligera neutrofilia.
8. Bioquímica sérica: sin alteraciones remarcables.
9. Electrolitos sanguíneos: dentro del rango.

¿QUÉ TRATAMIENTO INSTAURARÍAS DE PRIMERA ELECCIÓN?

1. Limpieza de las lesiones bajo sedación.
2. Administración de antibiótico al menos un mes dado que hay presencia de pioderma profunda, en nuestro caso debido a la dificultad para la administración de comprimidos y en base al antibiograma elegimos Cefpodoxine (Convenia ®) durante dos meses.
3. Metilprednisolona a razón de 4 mg. cada 12 horas, debido al autotraumatismo causado por el intenso prurito.
4. Control de pulgas con productos spot-on cada 3 semanas.
5. Dieta hipoalergénica durante al menos 3 semanas, y según respuesta continuar hasta 2 meses.

¿CUÁL ES LA PRUEBA DIAGNÓSTICA DEFINITIVA?

Biopsia cutánea.

Foto cedida per Hospital Veterinari Calandrí.

Aprovechando las sedaciones para las limpiezas de las lesiones se procedió a la toma de muestra para biopsia con un trocar y se envió para su estudio histopatológico siendo el resultado: -"Hiperplasia moderada de la epidermis con hiperqueratosis, así como extensas áreas de erosión. Infiltrados perivasculares con predominio de mastocitos, linfocitos, células plasmáticas y esosinófilos. La inflamación se acompaña de edema".

¿CUÁL ES TU DIAGNÓSTICO SOBRE LOS RESULTADOS DE LAS PRUEBAS COMPLEMENTARIAS REALIZADAS?

La dermatitis facial del gato persa o Síndrome de la cara sucia es una enfermedad cutánea facial de la que no se conoce bien la causa. Es de poco común a rara en los gatos de raza persa e himalaya y tiene una mayor incidencia en animales mayores o adultos jóvenes.

El pronóstico es reservado por la mala respuesta al tratamiento y porque muchas veces el animal se vuelve refractario al tratamiento, especialmente si las infecciones secundarias no se identifican o no se controlan. Los gatos afectados no deben reproducirse.

¿QUÉ OPCIONES TERAPÉUTICAS A LARGO PLAZO TE PLANTEARÍAS?

Ciclosporina al principio una cápsula cada 24 horas por vía oral mínimo durante un mes e ir disminuyendo hasta alcanzar la dosis de una cápsula cada 72 horas.

En nuestro caso combinamos Metilprednisolona a 4 mg. al principio cada 12 horas combinado con Ciclosporina (Atópica 25 ®) una cápsula al día y fuimos reduciendo la dosis paulatinamente de ambos medicamentos. A día de hoy su tratamiento consiste en una cápsula de ciclosporina cada 72 horas y el prurito y las lesiones han desaparecido.

En **A.M.A.**, hasta en los riesgos más pequeños, se sentirá **seguro**

Más de 500.000 profesionales confían ya en A.M.A.

SEGUROS PERSONALES
- Seguro Automóvil
- Multirriesgo Hogar
- Responsabilidad Civil General
- Multirriesgo Viajes
- Multirriesgo Accidentes
- Multirriesgo Embarcaciones

SEGUROS PROFESIONALES
- Multirriesgo Establecimientos Sanitarios
- Responsabilidad Civil de Instalaciones Radiactivas
- Responsabilidad Civil Profesional
- Responsabilidad Civil de Sociedades Sanitarias
- Defensa y Protección por Agresión
- Multirriesgo Oficinas y Comercio
- Protección Jurídica, Defensa y Reclamación
- Multirriesgo PYME

A.M.A.
agrupación mutual aseguradora
LA MUTUA DE LOS PROFESIONALES SANITARIOS

Más información en:

- A.M.A. P. de Mallorca 971 71 49 82
  Barón de Pinopar, 10
  07012 P.Mallorca (Baleares)
  pmallorca@amaseguros.com
- A través de internet:
  www.amaseguros.com

línia "SA NOSTRA"

aprofita el teu temps · ACTIVA CORRESPONDÈNCIA WEB · protegeix la natura

La teva correspondència, sense paper

Servei **gratuït** i segur

Pots consultar-la i gestionar-la quan vulguis i, si vols, t'avisam quan la rebis

Més informació a **www.sanostra.es**

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARS